

UCHWAŁA 149120

ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

z dnia 18 lutego 2020 r.

w sprawie przedłożenia projektu uchwały Sejmiku Województwa Łódzkiego w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2017 – 2020 za rok 2019

Na podstawie § 28 pkt 5 statutu Województwa Łódzkiego (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2017 r. poz. 5236 i z 2018 r. poz. 5865), uchwała się, co następuje:

§ 1. Przedkłada się projekt uchwały Sejmiku Województwa Łódzkiego w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2017 – 2020 za rok 2019.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

1. Grzegorz Schreiber	- Marszałek Województwa
2. Piotr Adamczyk	- Wicemarszałek
3. Zbigniew Ziemia	- Wicemarszałek
4. Robert Baryła	- Członek Zarządu
5. Andrzej Górczyński	- Członek Zarządu

UCHWAŁA
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

z dnia2020 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji Wojewódzkiego Programu
Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2017 – 2020 za rok 2019**

Na podstawie art. 18 ust. 9 i 16 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 512, 1571 i 1815), art. 6 ust. 1 i 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390, z 2019 r. poz. 730 i 1818), w związku z Uchwałą Nr XXXIII/427/17 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 7 lutego 2017 roku w sprawie przyjęcia Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2020 uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2017 – 2020 za rok 2019, w brzmieniu określonym w załączniku do uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega umieszczeniu na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego oraz na stronie internetowej Regionalnego Centrum Polityki Społecznej.

Przewodnicząca Sejmiku

Iwona Koperska

Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi
Jednostka Organizacyjna Samorządu Województwa Łódzkiego

91-302 Łódź, ul. Snycarska 8
tel. 42 203 48 00, 42 203 48 01, fax 42 203 48 17
e-mail: info@rcpslodz.pl; www.rcpslodz.pl

Załącznik do Uchwały Nr
Sejmiku Województwa Łódzkiego
z dnia

Sprawozdanie z realizacji
„Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania
Przemocy w Rodzinie na lata 2017 – 2020”
za rok 2019

Opracował Wydział ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom
Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi

Łódź 2020

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
I.OBSZAR	4
PROFILAKTYKA I EDUKACJA SPOŁECZNA	4
CEL ZINTENSYFIKOWANIE DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE	4
II.OBSZAR	7
OCHRONA I POMOC OSOBOM DOTKNIĘTYM PRZEMOCĄ W RODZINIE	7
CEL ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI I SKUTECZNOŚCI OCHRONY ORAZ WSPARCIA OSÓB DPOTKNIĘTYCH PRZEMOCĄ W RODZINIE.....	7
III.OBSZAR	9
ODDZIAŁYWANIE NA OSOBY STOSUJĄCE PRZEMOC W RODZINIE	9
CEL ZWIEKSZENIE SKUTECZNOŚCI ODDZIAŁYWAŃ WOCEB OSÓB STOSUJACYCH PRZEMOC W RODZINIE.....	9
IV.OBSZAR	11
PODNIOSZENIE KOMPETENCJI SŁUŻB I PRZEDSTAWICIELI PODMIOTÓW REALIZUJĄCYCH DZIAŁANIA Z ZAKRESU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE	11
CEL PODNIENIE JAKOŚCI I DOSTĘPNOŚCI ŚWIADCZONYCH USŁUG POPRZEZ ZWIEKSZENIE KOMPETENCJI PRZEDSTAWICIELI INTYTUCJI I PRZEDMIOTÓW REALIZUJĄCYCH ZADANIA Z ZAKRESU PRZECIWDZIANIA PRZEMOCY W RODZINIE.....	11
ŚRODKI FINANSOWE WYDATKOWANE NA REALIZACJĘ PROGRAMU W 2019 ROKU	16
REKOMENDACJE NA 2020 ROK	17

WPROWADZENIE

Jednostką odpowiedzialną za realizację zadań własnych samorządu województwa w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi - Jednostka Organizacyjna Samorządu Województwa Łódzkiego. Działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowane są w oparciu o ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2015 poz. 1390).

Na podstawie zapisów art. 6 ust. 6 pkt 1 ustawy, do zadań własnych samorządu województwa należy w szczególności: opracowanie i realizacja wojewódzkiego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, inspirowanie i promowanie nowych rozwiązań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, opracowywanie ramowych programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz ramowych programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, a także organizowanie szkoleń dla osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2017 – 2020 stanowi kontynuację i uzupełnienie działań podejmowanych przez samorząd województwa łódzkiego w ramach Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie obowiązującego w okresie 2011 – 2016. Jest wyrazem interdyscyplinarnego, komplementarnego i systemowego podejścia do zjawiska przemocy domowej oraz integracji podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie temu zjawisku na terenie województwa łódzkiego. Realizacja działań ujętych w programie przekłada się na wzrost świadomości, że przemoc w rodzinie to nie problem indywidualny, lecz społeczny, który może zostać skutecznie zminimalizowany.

Przy planowaniu i podejmowaniu działań w zakresie problematyki przemocy domowej kierowano się głównym celem Wojewódzkiego Programu, jakim pozostaje zwiększenie skuteczności działań podejmowanych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w województwie łódzkim. Realizowane działania pozostawały w ścisłej korelacji z celami szczegółowymi wskazującymi na:

- 1) zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 2) zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- 3) zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,
- 4) zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Wskazane w niniejszym sprawozdaniu zadania zostały sfinansowane ze środków pochodzących z budżetu Samorządu Województwa Łódzkiego przeznaczonych na realizację Programu oraz z dotacji celowej dla Samorządu Województwa Łódzkiego. Działania o charakterze interdyscyplinarnym, łączące kilka obszarów tematycznych (m.in. szkolenia, konferencje, debaty, programy telewizyjne i radiowe) finansowane były także ze środków przeznaczonych na realizację Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii oraz środków przeznaczonych na przeciwdziałanie i zapobieganie zakażeniom HIV/AIDS.

I. OBSZAR

PROFILAKTYKA I EDUKACJA SPOŁECZNA

CEL ZINTENSYFIKOWANIE DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Formy realizacji i osiągnięte efekty:

- IV Wojewódzki Zjazd Liderów Młodzieżowych

W dniach 07 – 11 października 2019 odbył się IV Wojewódzki Zjazd Liderów Młodzieżowych pod hasłem „W poszukiwaniu autorytetów”, w którym uczestniczyło 74 uczniów ze szkół ponadgimnazjalnych z terenu województwa łódzkiego (z powiatów : bełchatowskiego, łowickiego, łódzkiego wschodniego, opoczyńskiego , pączępańskiego, piotrkowskiego, poddębickiego, radomszczańskiego, sieradzkiego, skierniewickiego, tomaszewskiego, wieluńskiego, zgierskiego, zduńskowolskiego i miasta Łódź) wraz z opiekunami. Wiodącym tematem Zjazdu były dyskusje na temat poszukiwania autorytetów zarówno wśród osób znanych ze świata sportu, muzyki, polityki, religii, jak i wśród nauczycieli, pedagogów lub własnej rodziny, przygotowanym w oparciu o Ogólnopolską Kampanię: „Bądźmy poszukiwaczami autorytetu” realizowaną przez Ministerstwo Sprawiedliwości. Kadra pedagogiczna swój cykl zajęć poświęciła rozmowom o tym, kto jest ich autorytetem oraz o tym, jak budować relację z młodzieżą. Spotkanie stanowiło również okazję do zaprezentowania przez młodzież własnych programów leaderskich oraz różnorodnych form podejmowanych działań rówieśniczych z obszaru profilaktyki zachowań ryzykownych i promocji zdrowia, realizowanych w środowisku rówieśniczym i szkolnym. Młodzież uczestniczyła ponadto w takich przedsięwzięciach jak : dyskusyjny klub filmowy z ks. Arkadiuszem Lechowskim, „HYDE PARK”- spotkania profilaktyczne typu Open Space (organizator krótko wita uczestników i przedstawia główny powód spotkania. Następnie prowadzący Open Space przedstawia metodę i zaprasza uczestników by zgłaszali te kwestie do dyskusji, które są dla nich ważne i mogą przybliżyć grupę do osiągnięcia celu. Inicjatorzy poszczególnych dyskusji wybierają miejsce i czas spotkania), warsztaty profilaktyczno – integracyjne. Podczas Zjazdu zapewniono ponadto uczestnikom udział w zajęciach rozwijających ich zainteresowania, w tym w warsztatach medialnych, muzycznych, sportowych. Dla wszystkich uczestników zostały zakupione materiały, dydaktyczne oraz promocyjne i reklamowe promujące IV Wojewódzki Zjazd Liderów Młodzieżowych.

W Zjeździe uczestniczyło 98 osób (w tym 74 uczniów i 24 opiekunów/nauczycieli).

- Wojewódzka kampania społeczna „Zerwij z przemocą”

W 2019 roku kontynuowano wojewódzką kampanię społeczną pod hasłem: ZERWIJ Z PRZEMOCĄ. ZACZNIJ MÓWIĆ za pośrednictwem serwisu internetowego www.zerwijzprzemoca.pl. dotycząca zjawiska przemocy w rodzinie.

Założenia kampanii:

- zwiększenie wiedzy i podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy, której sprawcą i ofiarą jest młodzież (w relacji nastolatek (sprawca) – rodzic/dorosły (ofiara) i rodzic/dorosły (sprawca) – nastolatek (ofiara));
- zwrócenie uwagi społeczeństwa na specyfikę wieku dojrzewania;

- uświadomienie konieczności poszanowania godności na linii nastolatek - rodzic/dorosły oraz rodzic/dorosły – nastolatek, w tym kreować wizerunek pozytywnego nastolatka i dorosłych autorytetów;
- podniesienie świadomości społecznej na temat skutków stosowania przemocy;
- zwiększenie świadomości społecznej na temat odpowiedzialności rodziców w procesie wychowania;
- utrwalenie przekonania, że przemoc nie jest metodą rozwiązywania problemów oraz uświadomienie korzyści, jakie niesie ze sobą bezprzemocowe rozwiązywanie konfliktów;
- przeciwstawienie się biernej akceptacji społecznej dla zjawiska przemocy, promowanie postawy przeciwstawiania się jej stosowaniu oraz gotowości społeczeństwa do reagowania na sytuacje przemocy;
- motywowanie ofiar, sprawców i świadków przemocy do poszukiwania profesjonalnej pomocy i wsparcia.

Odbiorcami kampanii społecznej był ogół mieszkańców województwa łódzkiego, ze szczególnym uwzględnieniem nastolatków szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych stosujących przemoc bądź doświadczających przemocy, rodziców/opiekunów/osób dorosłych będących ofiarami bądź sprawcami przemocy w relacji nastolatek – dorosły oraz świadków przemocy.

W ramach kampanii w 2019 roku odnowienie domen internetowych : zerwijzprzemoca.pl na kolejne 12 miesięcy (od daty zakończenia poprzedniej umowy) oraz zerwijzprzemocą.pl na kolejne 12 miesięcy(od daty zakończenia poprzedniej umowy).

- Współpraca z mediami w zakresie edukacji i podniesienia poziomu wrażliwości społecznej na zjawisko przemocy w rodzinie

Efektom Porozumień Ramowych zawartych pomiędzy Województwem Łódzkim a mediami: Oddziałem Telewizji Toya Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi, Radiem - Media Ziemi Wieluńskiej, Radiem Łódź było dofinansowanie z budżetu samorządu województwa – Regionalnego Centrum Polityki Społecznej - produkcji i emisji programów poświęconych problematyce uzależnienia od alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych, przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony i promocji zdrowia:

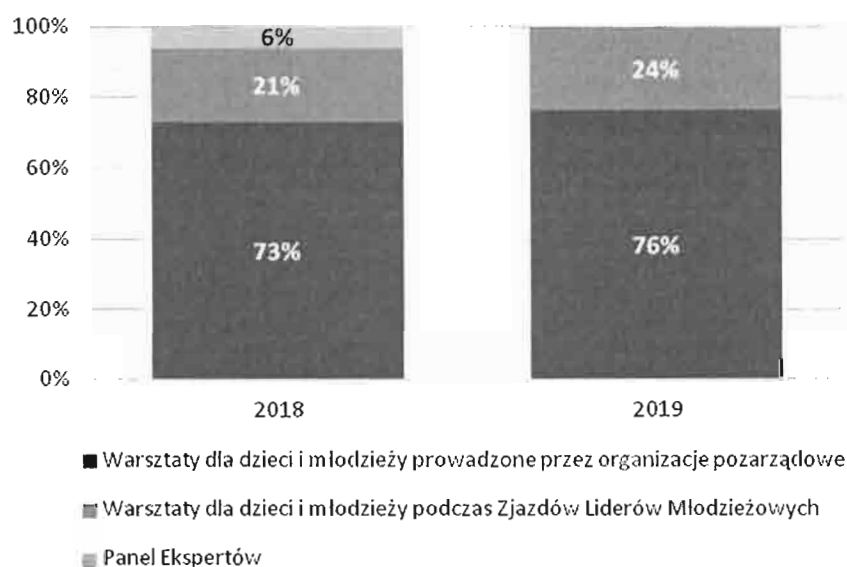
- zrealizowano 18 audycji radiowych programu „Nie bądź obojętny” wyemitowanego na antenie Radia Łódź w tym 10 audycji dotyczących problematyki przeciwdziałania przemocy.
- zrealizowano 10 audycji radiowych 10 minutowego programu pn: „Radiowa poradnia”, audycji dotyczących problematyki uzależnienia od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym 1 audycja dotyczącej przemocy w rodzinie – temat trudny dla dzieci kobiet. Instytucje, które pomagają oderwać się od oprawcy. Na czym polega budowanie własnej samooceny – rozmowa z pracownikami i podopiecznymi Domu Samotnej Matki w Turowie.
Ponadto zrealizowano emisję 20 spotów reklamowych przed i po każdej audycji dotyczących współfinansowania programu przez samorząd Województwa Łódzkiego i RCPS w Łodzi oraz 10 emisji zapowiedzi programu z nazwą zadania i nazwą współorganizatorów.
- 6 odcinków 30 minutowej audycji cyklu „ Na zakręcie” wyemitowanego na antenie Telewizji Toya SP. z o.o. z siedzibą w Łodzi , w tym 1 odcinek dotyczący przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Wszystkie odcinki dotyczyły przeprowadzenia kampanii informacyjnej skierowanej do mieszkańców województwa łódzkiego na temat polityki społecznej realizowanej przez Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi.

Wskaźniki osiągnięcia celu obszaru 1 na rok 2019 :

- Liczba przeprowadzonych/ wdrożonych kampanii edukacyjno - społecznych: **1 kampania**
- Ilość artykułów/programów/audycji o tematyce przemocy i jej przeciwdziałaniu w mediach
— Ilość audycji: **12 audycji radiowych dotyczących problemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.**
- Liczba programów profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży wspartych w realizacji w środowisku szkolnym: **1 program**
- Liczba osób objętych wsparciem w realizacji w środowisku szkolnym: **98 osób**

Wykres 1. Odsetek uczestników biorących udział w poszczególnych działaniach realizowanych w ramach Obszaru I w 2018 i 2019 roku

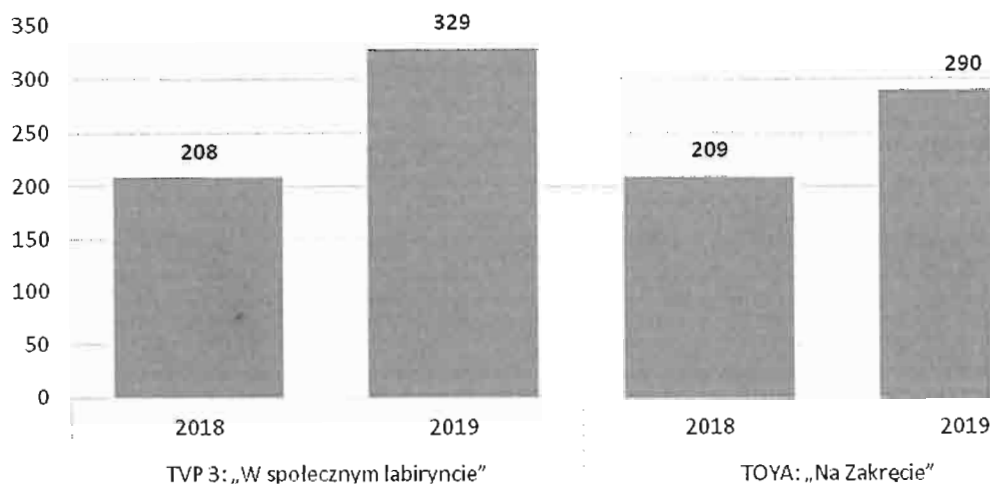
Źródło: opracowanie własne.

Na wykresach zaprezentowano strukturę uczestników biorących udział w poszczególnych działaniach realizowanych w ramach Obszaru I w roku 2019 w porównaniu do roku 2018. W większości działania te obejmowały warsztaty profilaktyczne i edukacyjne dla dzieci i młodzieży, prowadzone przez organizacje pozarządowe oraz RCPS – W 2019 roku udział w nich wzięło 76% wszystkich odbiorców działań w ramach Obszaru I, natomiast 24% uczestników brało udział w warsztatach organizowanych podczas Zjazdu Liderów Młodzieżowych.

Wojewódzki Panel Ekspertów odbył się również w 2019 roku, finansowany był jednak z środków przeznaczonych na Wojewódzki Program Profilaktyki i Przeciwdziałania Alkoholizmowi na lata 2017 – 2020 oraz Wojewódzki Program Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych i Przeciwdziałania ich Wykluczeniu Społecznemu oraz Pomocy w Zatrudnieniu Osób Niepełnosprawnych na lata 2014-2020.

Wykres 2. Szacowana oglądalność (w tys. osób) programów dotyczących problematyki uzależnień w 2018 i 2019 roku

Źródło: opracowanie własne.

Na przestrzeni dwóch lat zwiększyła się oglądalność programów poświęconych problematyce uzależnień. Program „W społecznym labiryncie” w roku 2018 obejrzało około 208 tys. widzów, w roku 2019 obejrzało 329 tys. Program „Na zakręcie” w roku 2018 obejrzało 209 tys. widzów, a w roku 2019 obejrzało 290 tys.

II. OBSZAR

OCHRONA I POMOC OSOBOM DOTKNIĘTYM PRZEMOCĄ W RODZINIE

CEL ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI I SKUTECZNOŚCI OCHRONY ORAZ WSPARCIA OSÓB DPOTKNIĘTYCH PRZEMOCĄ W RODZINIE

Formy realizacji i osiągnięte efekty:

- Upowszechnianie materiałów informacyjno – edukacyjnych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie
 - zakup publikacji „Człowiek stary jako ofiara przemocy w rodzinie” w ilości 80 sztuk przeznaczonych jako materiały informacyjno – edukacyjne dla uczestników szkolenia pn. „Przemoc wobec osób starszych” dla członków zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych organizowanych w dniach 25 -27 września 2019r.
 - zakup publikacji „Szkolny system przeciwdziałania przemocy rówieśniczej” w ilości 80 sztuk przeznaczonych jako materiały informacyjno – edukacyjne dla uczestników szkolenia pn. „Interwencja kryzysowa w szkole wobec uczniów podejmujących zachowania ryzykowne” dla dyrektorów i kadry pedagogicznej szkół podstawowych i ponadpodstawowych, w dniach 10 – 12 grudnia 2019 r.

— zakup publikacji związanej z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień od alkoholu i substancji psychoaktywnych i przeciwdziałaniem przemoc w rodzinie przeznaczonych dla uczestników szkoleń o tej samej tematyce, w ilości 5451 sztuk przeznaczonych jako materiały informacyjno – edukacyjne dla uczestników wszystkich szkoleń w roku 2019 r., w tym 2300 sztuk dotyczących przeciwdziałaniu przemoc w rodzinie.

- Zwiększenie zakresu i skuteczności pomocy specjalistycznej w formie działań wspierających dla osób krzywdzonych w wyniku przemoc

Fundacja PRAESTERNO z siedzibą w Warszawie realizowało zadanie publiczne pn. „MOC! - nie przemoc (2019)”. Zadanie było dofinansowane w ramach otwartego konkursu ofert dla organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na wsparcie realizacji zadań publicznych z zakresu pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób – działania z zakresu przeciwdziałania przemoc.

Program został skierowany do mieszkańców województwa łódzkiego, zagrożonych lub dotkniętych przemocą, a w szczególności do tych osób, które w wyniku zaznanej przemoc poniosły krzywdę – fizyczną, emocjonalną lub moralną (do ofiar i świadków). W programie wzięli również udział sprawcy przemoc, którym dedykuje się zajęcia korekcyjno - edukacyjne. Z większość działań mogli skorzystać wszyscy, bez względu na wiek.

Podstawowymi celami programu były :

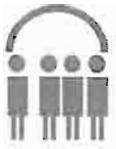
- udostępnienie wiedzy, a przez to podnoszenie poziomu świadomości społecznej wobec zjawiska przemoc, poprzez działania profilaktyczno – informacyjno – edukacyjne,
- zapewnienie pomocy osobom krzywdzonym w wyniku przemoc poprzez udzielanie rzetelnych informacji, specjalistycznych,
- pomoc w powstrzymaniu przemoc i niwelowaniu jej skutków poprzez prowadzenie psychoedukacji oraz psychoterapii indywidualnej, rodzinnej.

Liczba wszystkich przeprowadzonych działań wynosiła około 645 godzin.

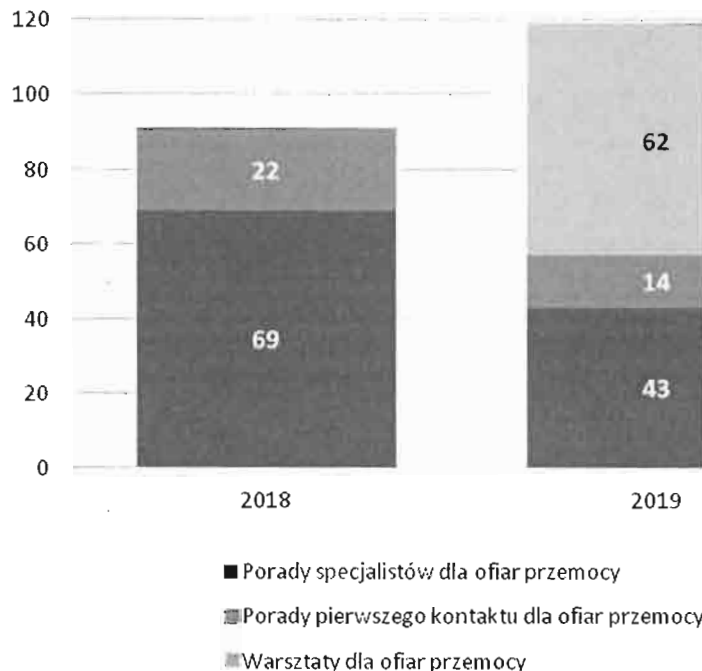
Wymiernym rezultatem zadania było objęcie powyższymi działaniami około 215 beneficjentów.

Wskaźniki osiągnięcia celu obszaru 2 na rok 2019 :

- ilość wydanych, rozdystrybuowanych materiałów informacyjno edukacyjnych (poradników, ulotek, biuletynów, publikacji): **2460 sztuk dotyczących przeciwdziałania przemoc w rodzinie**
- Liczba wspartych przedsięwzięć bądź instytucji stosujących nowatorskie, rekomendowane rozwiązania w zakresie zapobiegania i zwalczania przemoc w rodzinie: **1 przedsięwzięcie**
- Liczba osób biorących udział w działaniach wspierających dla osób krzywdzonych w wyniku przemoc: **około 215 osób**

Wykres 3. Łączna liczba uczestników poszczególnych działań realizowanych w ramach Obszaru II w 2018 i 2019 roku

Źródło: opracowanie własne.

Wykresy obrazują całkowitą liczbę osób dotkniętych przemocą w rodzinie, objętych poszczególnymi działaniami obszaru II w roku 2018 i roku 2019. Na przestrzeni dwóch lat widać wyraźny wzrost udziału wszystkich uczestników w roku 2019, w porównaniu do roku poprzedniego.

III. OBSZAR

ODDZIAŁYWANIE NA OSOBY STOSUJĄCE PRZEMOC W RODZINIE

CEL: ZWIEKSZENIE SKUTECZNOŚCI ODDZIAŁYWAŃ WOCEB OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC W RODZINIE

Formy realizacji i osiągnięte efekty:

- Program dla sprawców przemocy

„Program dla sprawców przemocy” był realizowany przez Fundację Centrum Edukacji i Leczenia CEL z siedzibą w Łodzi. Zadanie publiczne było dofinansowane w ramach otwartego konkursu ofert dla organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na wsparcie realizacji zadań

publicznych z zakresu pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób – działania z zakresu przeciwdziałania przemocy.

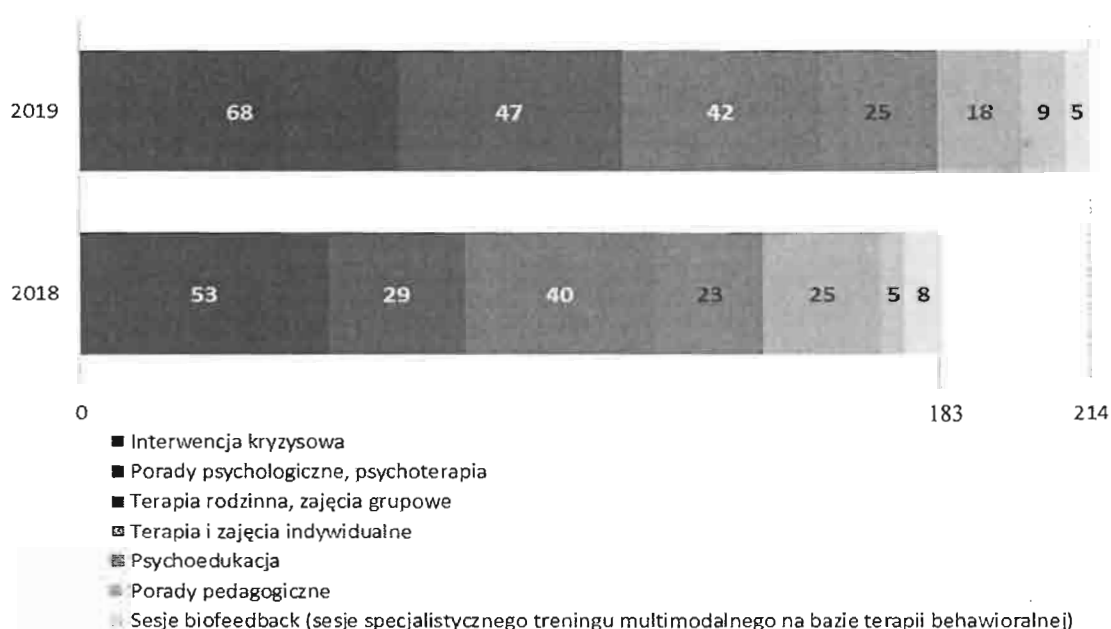
Program skierowany był do sprawców przemocy fizycznej lub psychicznej przejawianej w środowisku rodzinnym, zawodowym lub szkolnym, a także do osób z najbliższego otoczenia sprawcy (rodzice, partnerzy). Projekt zakładał indywidualną pracę korekcyjną z klientem poprzez porady psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, psychoterapię indywidualną oraz sesje biofeedback (sesje specjalistycznego treningu multimodalnego na bazie terapii behawioralnej) – w sumie 190 godzin a rezultaty dotyczące poprawy funkcjonowania oraz rozwiązania sytuacji kryzysowej mają charakter trwały. Dzięki realizacji wszystkich działań udało się zrealizować zakładany cel jakim było wspieranie istniejących, opracowanie a także promowanie nowych rozwiązań w zakresie programów korekcyjno – edukacyjnych wobec sprawców przemocy. Program ostatecznie był skierowany do 43 beneficjentów. Poprzez przeprowadzenie porad psychologicznych, pedagogicznych, psychoterapii indywidualnej, sesji biofeedback udało się:

- zmienić zachowania osób stosujących przemoc,
- zmniejszyć przejawianej przez nich przemocy,
- nauczyć osoby uczestniczące w programie konstruktywnego wyrażania złości (adekwatnego do sytuacji).
- wydruk 3000 egz. materiałów promocyjnych w postaci ulotek.

Wskaźniki osiągnięcia celu obszaru 3 na rok 2019 :

- liczba ramowych programów dla sprawców przemocy w rodzinie: **1 program**
- liczba osób (w tym dzieci, niepełnosprawnych i starszych) , którym została zapewniona profesjonalna pomoc interwencyjna i terapeutyczna w wyniku stwierdzonego występowania przemocy domowej: **43 osoby**
- liczba rozdyskrebowanych materiałów promocyjnych: **3000 sztuk**
- liczba przeprowadzonych godzin porad i sesji dla osób stosujących przemoc w rodzinie: **190 godzin**

Wykres 4. Łączna liczba uczestników poszczególnych działań realizowanych w ramach Obszaru III w 2018 i 2019 roku

Źródło: opracowanie własne.

Wykresy obrazują całkowitą liczbę osób stosujących przemoc, która została objęta działaniami organizowanymi w latach 2018 i 2019. Zarówno w roku 2018 jak i w roku 2019 można zauważyć różnorodność działań skierowanych do sprawców przemocy, począwszy od interwencji kryzysowej przez terapię i porady, a skończywszy na sesjach biofeedback¹. W większości przeprowadzonych działań, jednakże można zauważyć wzrost udziału liczby uczestników w roku 2019, w porównaniu do roku poprzedniego.

IV. OBSZAR

PODNOSENIE KOMPETENCJI SŁUŻB I PRZEDSTAWICIELI PODMIOTÓW REALIZUJĄCYCH DZIAŁANIA Z ZAKRESU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

CEL PODNIENIE JAKOŚCI I DOSTĘPNOŚCI ŚWIADCZONYCH USŁUG POPRZEZ ZWIEKSZENIE KOMPETENCJI PRZEDSTAWICIELI INTYTUCJI I PRZEDMIOTÓW REALIZUJĄCYCH ZADANIA Z ZAKRESU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE.

Formy realizacji i osiągnięte efekty:

- Szkolenie pn. „Wsparcie dziecka i rodziny w systemie pomocy społecznej”

W dniach 12 – 14 czerwca 2019 r. odbyło się wyjazdowe szkolenie pn. „Wsparcie dziecka i rodziny w systemie pomocy społecznej”, w którym wzięło udział 73 uczestników. Szkolenie skierowane było do przedstawicieli Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie i placówek opiekuńczo - wychowawczych terenu województwa łódzkiego. Z terenu województwa łódzkiego uczestnicy reprezentowali wszystkie powiaty. Celem szkolenia było doskonalenie i umacnianie zasobów wiedzy merytorycznej, umiejętności zawodowych oraz kompetencji interpersonalnych. Udział w zajęciach umożliwił uczestnikom ponadto nabycie wiedzy w zakresie wsparcia dziecka i rodziny w systemie pomocy społecznej. Szkolenie poprowadzone było przez specjalistów, z szeroko rozumianych działań polityki społecznej. Podczas szkolenia uczestnicy otrzymali niezbędne materiały dydaktyczne oraz materiały reklamowe dotyczące tematyki przemocy.

Zakres tematyczny szkolenia obejmował następujące zagadnienia:

- dziecko w systemie pieczy zastępczej
- deinstytucjonalizacja – dochodzenie do standardów placówek opiekuńczo – wychowawczych,
- przemoc seksualna wobec dzieci w systemie pieczy zastępczej, zakończone konsultacjami dotyczącymi radzenia sobie z przemocą,
- interwencja kryzysowa dziecka w systemie pieczy zastępczej,

¹ Sesje biofeedback - metoda wykorzystywana m.in. w psychologii, medycynie, sporcie i biznesie. Biofeedback można określić jako środek do zdobycia kontroli nad procesami własnego ciała w celu pozbycia się stresu, uwolnienia od bólu czy wykształcenia u siebie zdrowych nawyków. Jest alternatywną formą leczenia w stosunku do farmakoterapii. W niektórych schorzeniach ją zastępuje, w innych uzupełnia. Jest metodą całkowicie bezpieczną, bez skutków ubocznych. Warunkiem skuteczności terapii biofeedback jest silna wola i motywacja pacjenta. I właśnie te czynniki powodują, że czuje on odpowiedzialność za wynik własnego leczenia. W czasie sesji biofeedback pacjent uczy się kontroli organizmu poprzez mechanizm nagrody i kary. Podłączony do urządzenia monitorującego otrzymuje on informację zwrotną (ang. feedback) na temat zmian jego stanu fizjologicznego.

- zachowania autoagresywne u dzieci i młodzieży,
- przemoc wobec dzieci i młodzieży - jak sobie radzić ?,
- praca z dzieckiem z FASD (Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych)
– rozpoznanie i diagnoza,
- wnioski z kontroli placówek opiekuńczo wychowawczych przeprowadzonych w latach 2017- 2019,
- przedstawienie planu uruchomienia w Województwie Łódzkim Regionalnego Telefonu Zaufania.

W szkoleniu uczestniczyły 73 osoby.

- Szkolenie pn. „Przemoc w relacjach rodzinnych – wobec dzieci, dorosłych, osób starszych i z niepełnosprawnością” dla członków zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych.

W dniach 25 – 27 września 2019 r. odbyło się wyjazdowe szkolenie pn. „Przemoc w relacjach rodzinnych – wobec dzieci, dorosłych, osób starszych i z niepełnosprawnością”. W szkoleniu udział wzięło 80 uczestników i skierowane było dla członków zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych. Z terenu województwa łódzkiego uczestnicy reprezentowali m.in. takie powiaty jak: bełchatowski, kutnowski, łęczycki, łowicki, łódzki wschodni, pabianicki, pączęcański, piotrkowski, radomszczański, sieradzki, skierniewicki, tomaszowski, zgierski oraz miasto Łódź. Celem szkolenia była wymiana doświadczeń w temacie szkolenia oraz zawiązanie współpracy po szkoleniu pomiędzy zespołami i grupami w gminach województwa łódzkiego. Podczas szkolenia uczestnicy w czterech grupach warsztatowych, zostali przeszkoleni przez cztery certyfikowane specjalistki i superwizorki w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, związane z Ogólnopolskim Pogotowiem dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska linia”. Warsztaty podczas całego szkolenia zostały podzielone na 4 moduły takie jak:

- diagnoza przemocy w rodzinie
- budowanie planu pomocy dla osoby doznającej przemocy
- współpraca interdyscyplinarna na rzecz zatrzymania przemocy
- sposoby zapobiegania „wypaleniu zawodowemu”

Podczas szkolenia uczestnicy otrzymali niezbędne materiały dydaktyczne oraz materiały reklamowe dotyczące tematyki przemocy.

W szkoleniu uczestniczyło 80 osób.

- Szkolenie „Interwencja Kryzysowa w szkole wobec uczniów podejmujących zachowania ryzykowne”

W dniach 10 – 12 grudnia 2019 odbyło się wyjazdowe szkolenie pn. „Interwencja Kryzysowa w szkole wobec uczniów podejmujących zachowania ryzykowne”. W szkoleniu udział wzięło 55 uczestników i skierowane było dla dyrektorów i kadry pedagogicznej szkół podstawowych i ponadpodstawowych z terenu województwa łódzkiego. Celem szkolenia było zgłębienie zagadnienia Interwencji Kryzysowej oraz wykorzystanie tej wiedzy w przyszłości w sytuacji nagłego kryzysu szczególnie u dzieci i młodzieży, z którymi uczestnicy na co dzień pracują lub w dużej mierze mają styczność. Pierwsza pomoc w sytuacji kryzysowej jest zwykle najistotniejsza tak aby w jak najlepszy sposób zapewnić wsparcie emocjonalne, poczucie bezpieczeństwa, oraz zredukować poziom lęku. Uczestnicy podczas szkolenia brali udział w wykładach i warsztatach.

Warsztaty podczas całego szkolenia zostały podzielone na 4 moduły takie jak:

- interwencja kryzysowa w szkole - zasady interwencji w kryzysie spowodowanym w szczególności przez alkohol, narkotyki, nowe substancje psychoaktywne
- interwencja kryzysowa w szkole - zasady interwencji w kryzysie spowodowanym przez przemoc w rodzinie

- interwencja kryzowa w szkole - współpraca interdyscyplinarna z sądem rodzinnym i nieletnich oraz procedury postępowania w kryzysie spowodowanym w szczególności przez alkohol, narkotyki, nowe substancje psychoaktywne oraz przemoc w rodzinie.

Zakres tematyczny szkolenia obejmował również wykłady z następującymi zagadnieniami:

- procedura „Niebieskiej karty” w szkole – fakty i mity,
- depresja i niska samoocena a korzystanie ze środków psychoaktywnych,
- szkoła przyjazna rodzinie – komunikacja szkoły z rodzicami.

Wszystkie wykłady i warsztaty poprowadzili certyfikowani interwenci kryzysowi.

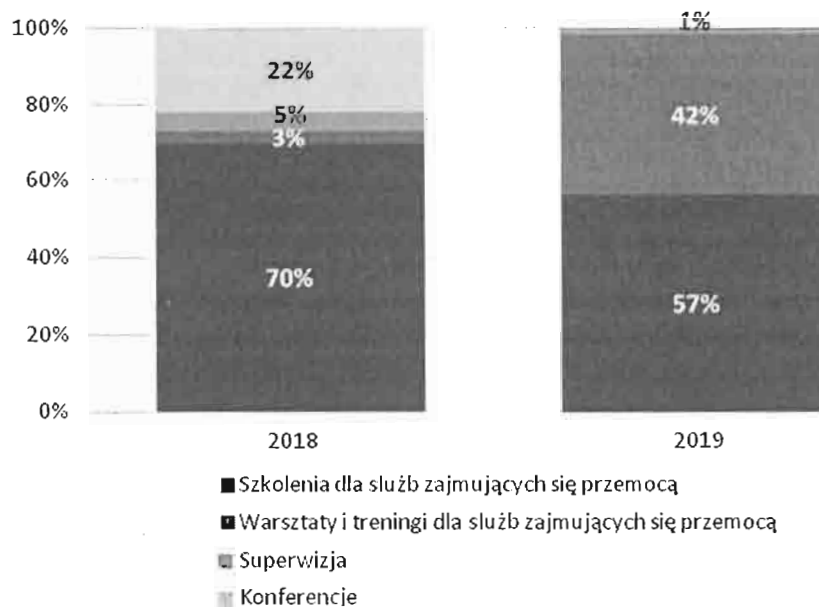
Podczas szkolenia uczestnicy otrzymali niezbędne materiały dydaktyczne materiały reklamowe dotyczące tematyki przemocy.

W szkoleniu uczestniczyło 55 osób.

Wskaźniki osiągnięcia celu obszaru 4 na rok 2019 :

- liczba szkoleń, konferencji, posiedzeń w związku z podnoszeniem kwalifikacji w zakresie pomocy i wsparcia osób krzywdzonych: **3 działania**
- liczba osób uczestnicząca w szkoleniach w związku z podnoszeniem kwalifikacji w zakresie pomocy i wsparcia osób krzywdzonych: **208 osób**

Wykres 5. Odsetek uczestników biorących udział w poszczególnych działaniach realizowanych w ramach Obszaru IV w 2018 i 2019 roku

Źródło: opracowanie własne.

Na wykresach zaprezentowano strukturę uczestników biorących udział w poszczególnych działaniach realizowanych w ramach Obszaru IV w roku 2019 w porównaniu do roku 2018. W większości działania te obejmowały szkolenia i konferencje, warsztaty, treningi lub superwizje. W ramach podnoszenia kwalifikacji służb pomocy społecznej, w roku 2019 większość działań ukierunkowana była na zajęcia warsztatowe i szkolenia (które prowadzone były przez organizacje pozarządowe oraz RCPS).

Założenia Programu były ponadto realizowane przez organizacje pozarządowe prowadzące działania dofinansowane z budżetu Województwa Łódzkiego

W 2019 roku Zarząd Województwa Łódzkiego ogłosił otwarty konkurs ofert dla organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na wsparcie realizacji zadań publicznych z zakresu pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób – działania z zakresu przeciwdziałania przemocy. W trybie otwartego konkursu ofert dofinansowano 4 projekty:

Lp.	Oferent/ Siedziba	Nazwa zadania/Cel zadania/ Efekt zadania	Kwota wydatkowana
1.	Fundacja Edukacyjna Siłaczka ul. Pługowa 21 94 – 238 Łódź	„Liderzy konstruktywnego rozwiązywania konfliktów społecznych III edycja” Zwiększenie świadomości społecznej wobec zjawiska przemocy oraz wzmacnianie postaw antyprzemocowych, nastawionych na konstruktywne rozwiązywanie konfliktów społecznych. Szkolenie w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w formie warsztatowo – treningowej o łącznej ilości 180 przeprowadzonych godzin w całym projekcie) dla: a) pracowników systemu oświaty (nauczycieli, wychowawców, pedagogów, psychologów, itd.), jako osoby realizujące zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, b) przedstawicieli innych służb (przykładowo: pracowników pomocy społecznej, inni) jako osoby również realizujące zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, c) innych osób, zamierzających podjąć pracę w oświacie, pomocy społecznej, służbie zdrowia itd. lub też pracujące z dziećmi, młodzieżą itp. d) uczniów szkół różnego typu, w wieku 10-18 lat Każdy z uczestników otrzymał po jednym pakiecie materiałów szkoleniowych. Liczba osób objętych zadaniem: 360 uczestników.	22.258,00 zł
2.	Fundację Centrum Edukacji i Leczenia CEL z siedzibą w Łodzi. ul. Rajska 6/12 91-327Łódź	„Program dla sprawców przemocy” Realizacja programu dla sprawców przemocy (fizycznej lub psychicznej przejawianej w środowisku rodzinnym, zawodowym lub szkolnym) oraz osób z najbliższego otoczenia sprawcy (rodzice, partnerzy). Projekt zakładał indywidualną pracę korekcyjną z klientem poprzez porady psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, psychoterapia indywidualna oraz sesje biofeedback - (sesje specjalistycznego treningu multimodalnego na bazie terapii behawioralnej) – w sumie 190 godzin. Dzięki realizacji wszystkich działań udało się zrealizować zakładany cel jakim było wspieranie istniejących, opracowanie a także	15.550,00 zł

		<p>promowanie nowych rozwiązań w zakresie programów korekcyjno – edukacyjnych wobec sprawców przemocy. Program ostatecznie był skierowany do 43 beneficjentów. Poprzez przeprowadzenie porad psychologicznych, pedagogicznych, psychoterapii indywidualnej, sesji biofeedback udało się:</p> <ul style="list-style-type: none">— zmienić zachowania osób stosujących przemoc,— zmniejszyć przejawianej przez nich przemocy,— nauczyć osoby uczestniczące w programie konstruktywnego wyrażania złości (adekwatnego do sytuacji).— wydruk 3000 egz. materiałów promocyjnych w postaci ulotek.	
3.	<p>Drzewickie Centrum Wolontariatu „Ofiarna Dłoń” z siedzibą w Drzewicy ul. Stanisława Staszica 5 26 – 340 Drzewica</p>	<p>„Wsparcie dla osób krzywdzonych w wyniku przemocy oraz służb zajmujących się problematyką przemocy”</p> <p>Realizacja zadania publicznego zakładała podjęcie działań, które miały na celu pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób poprzez przeciwdziałanie przemocy. Adresatem zadania publicznego byli mieszkańcy województwa łódzkiego, w szczególności rodziny w których występuje przemoc domowa/rodzinna.</p> <p>Zadaniem publicznym zostało objęte 62 osób, w tym 40 osób z rodzin dotkniętych zjawiskiem przemocy oraz 10 pracowników służb zajmujących się problematyką przemocy. Do udziału w zadaniu publicznym zaproszone zostały instytucje i organizacje, w tym placówki oświatowe oraz stowarzyszenia.</p> <p>Realizacja zadania publicznego w postaci</p> <ul style="list-style-type: none">- 100 godzin zrealizowanej pomocy psychologicznej w formie indywidualnego poradnictwa oraz warsztatów wspierających dla 62 osób krzywdzonych w wyniku przemocy,- 25 godzin zrealizowanych warsztatów wspierających dla służb (10 osób) zajmujących się problematyką przemocy. <p>Głównym rezultatem zadania publicznego było zatem zmniejszenie zjawiska przemocy w rodzinie oraz zapewnienie wsparcia służbom zajmującym się problematyką przemocy. Zaproponowane formy wsparcia będą prowadzone zgodnie z programem profilaktyki uniwersalnej i selektywnej "Program Wzmacniania Rodziny 10-14".</p>	8.670,00 zł
4.	<p>"FUNDACJA PRAESTERNO", ul. Czerniakowska 26a/5 00-714 Warszawa</p> <p>Nazwa, adres i dane kontaktowe</p>	<p>"MOC! - nie przemoc (2019)"</p> <p>Fundacja PRAESTERNO z siedzibą w Warszawie realizowało zadanie publiczne pn. „MOC! - nie przemoc (2019)". Program został skierowany do mieszkańców województwa łódzkiego, zagrożonych lub dotkniętych przemocą, a w szczególności do tych osób, które w wyniku zaznanej przemocy poniosły krzywdę – fizyczną, emocjonalną lub moralną (do ofiar i świadków). W programie wzięli również udział sprawcy</p>	33.522,00 zł

	jednostki organizacyjnej bezpośrednio wykonującej zadanie publiczne "FUNDACJA PRAESTERNO", Ośrodek w Łodzi, ul. Nawrot 46 90-014 Łódź,	przemocy, którym dedykuje się zajęcia korekcyjno-educacyjne. Z większość działań mogli skorzystać wszyscy, bez względu na wiek. Podstawowymi celami programu były : —udostępnienie wiedzy, a przez to podnoszenie poziomu świadomości społecznej wobec zjawiska przemocy, poprzez działania profilaktyczno – informacyjno – edukacyjne, —zapewnienie pomocy osobom krzywdzonym w wyniku przemocy poprzez udzielanie rzetelnych informacji, specjalistycznych, —pomoc w powstrzymaniu przemocy i niwelowaniu jej skutków poprzez prowadzenie psychoedukacji oraz psychoterapii indywidualnej, rodzinnej. Liczba wszystkich przeprowadzonych działań wynosiła około 645 godzin. Wymiernym rezultatem zadania było objęcie powyższymi działaniami około 215 beneficjentów.	
Ogółem			80.000,00 zł

Wskaźniki osiągnięcia celu działań realizowanych przez organizacje pozarządowe

- liczba organizacji pozarządowych, podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego, które otrzymały dotacje a także nawiązały współpracę o charakterze pozafinansowym w aspekcie realizacji zadań publicznych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie: **4 organizacje pozarządowe**
- liczba programów działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie: **4 programy**
- liczba osób uczestniczących w programach działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie: **690 osób**
- liczba godzin z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie: **1140 godzin**
- liczba materiałów szkoleniowych i promocyjnych- **3501 materiałów**

ŚRODKI FINANSOWE WYDATKOWANE NA REALIZACJĘ PROGRAMU W 2019 ROKU

Środki finansowe na realizację Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w 2019 roku w budżecie województwa:

przeznaczono kwotę: 300.000,00 zł w tym kwota 100.000,00 zł jako dotacja celowa dla Samorządu Województwa Łódzkiego z Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego

wydatkowano kwotę: 277.722,73 zł w tym wydatkowana kwota 100.000,00 zł jako dotacja celowa dla Samorządu Województwa Łódzkiego z Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego.

Lp.	Nazwa celu operacyjnego	Wydatkowana kwota
1.	I Obszar Profilaktyka i Edukacja Społeczna	52.289,72 zł
2.	II Obszar Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	9.261,41zł
3.	III Obszar Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie	15.550,00 zł kwota ujęta w pkt. 5
4.	IV Obszar Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	136.165,60 zł
5.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	80.000,00 zł
Ogółem		277.722.73 zł

Środki finansowe wydatkowane na realizację Programu z podziałem na źródła finansowania:

Źródło finansowania:	Wydatkowana kwota:
Budżet Samorządu Województwa Łódzkiego	177.722,73 zł
Środki z dotacji celowej przekazane przez Łódzki Urząd Wojewódzki	100.000,00zł
Ogółem	277.722.73 zł

REKOMENDACJE

1. Profilaktyka i edukacja społeczna w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie.
2. Doskonalenie i upowszechnianie standardów interdyscyplinarnych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
3. Podejmowanie działań zmierzających do nawiązania i wzmocnienia współpracy pomiędzy służbami realizującymi zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
4. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym wdrażanie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie i z osobami stosującymi przemoc.
5. Nowe wprowadzenie do programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców i ofiar przemocy w rodzinie.